

NOTAT

Til: Regionsrådet

Dato: 27. september 2022

Aktuel orientering om politisk aftale om 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed

Der er i dag indgået en bred politisk aftale mellem regeringen og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet og Fri Grønne om en længe ventet 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed. Aftalen sætter for de kommende 10 år ramme og retning for udviklingen af psykiatrien i Danmark og for indsatsen i forhold til den mentale sundhed.

Aftalen om 10-årsplanen er baseret på et fagligt oplæg, som er udarbejdet af Sundhedsstyrelsen i samarbejde med Socialstyrelsen. Styrelserne har i forbindelse med arbejdet indhentet rådgivning fra en tværgående følgegruppe og fire faglige arbejdsgrupper, som har haft repræsentation fra myndigheds- og administrativt niveau, faglige selskaber og organisationer samt patientorganisationer. Hospitalsdirektør Martin Lund har repræsenteret Region Hovedstadens Psykiatri i følgegruppen. Det faglige oplæg blev præsenteret for offentligheden den 13. januar 2022 og skitserede fem hovedudfordringer, ti overordnede faglige mål samt 37 konkrete anbefalinger fordelt på ni temaer.

Med dagens politiske aftale er der enighed om at prioritere de følgende fem indsatsområder, som Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen i deres faglige oplæg vurderede som de vigtigste indsatser at gå i gang med for at sikre en langsigtet udvikling af psykiatrien:

- Opbygning af et lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge i psykisk mistrivsel og med symptomer på psykisk lidelse
- Styrkede indsatser til mennesker med svær psykisk lidelse og her-og-nu kapacitetspakke til den regionale psykiatri
- Oplysnings- og afstigmatiseringsindsatser

- Styrkede tværfaglige, tværsektorielle og evidensbaserede miljøer
- Bedre rammer for forskning og udvikling

Aftalen indeholder 19 målsætninger, som spænder bredt og favner mental sundhed, forebyggelse, tidlig indsats og såvel behandlings- som socialpsykiatrien. Målene vil blive monitoreret tæt med en årlig status for de aftalte målsætninger med inddragelse af relevante samarbejdspartnere. Samtidig gennemføres en løbende faglig vurdering hvert andet år, som forankres i et nyt bredt sammensat råd under Sundhedsstyrelsen bl.a. med deltagelse af patient- og pårørendeorganisationer, relevante ministerier og styrelser, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening m.fl.

Med aftalen prioriteres i alt 450 mio. kr. i 2023 og 500 mio. kr. årligt fra 2024 og frem. Finansieringen forudsættes tilvejebragt med midler fra finanslovsforhandlingsreserven i 2023, reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet (de tidligere satspuljemidler) samt en reserve fra finansloven fra 2022 vedr. afgift på nikotinprodukter. Endelig er der forudsat udmøntet 100 mio. kr. fra Forskningsreserven for 2023 til forskning på psykiatriområdet.

Midlerne er primært afsat til indsatser i kommuner og regioner, herunder særligt til etablering af et lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel og psykiske symptomer, indsatser for børn, unge og voksne med de sværeste psykiske lidelser samt en her-og-nu kapacitetspakke til den regionale psykiatri.

Det bemærkes, at der i aftalen ikke indgår indsatser, der direkte adresserer rekruttering og fastholdelse af sundhedspersonale i psykiatrien, men netop rekruttering og fastholdelse er en vigtig faktor for at kunne realisere de prioriterede indsatser.

Elementer i aftalen med særlig relevans for Region Hovedstadens Psykiatri

- Styrket indsats for mennesker med svære psykiske lidelser og etablering af en her-og-nu kapacitetspakke til den regionale psykiatri
- Prioritering af forskningsmidler i 2023
- Fokus på at gøre aftalen forpligtende med årlig monitorering af fastlagte målsætninger
- Prioritering af midler til ensartede tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel, da det er helt afgørende for den regionale psykiatri, at psykiske lidelser forebygges i kommunalt regi.